

Weer op eigen benen. Amsterdamse aanpak werkt

Mark

In Amsterdam werken de gemeente, woningcorporaties en zorgaanbieders samen aan het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen. Het doel is kwetsbare mensen met een urgente woonvraag snel een passend woningaanbod te doen. Ondanks de krapte op de Amsterdamse woningmarkt moet de wachttijd na 2018 maximaal drie maanden zijn. In een eigen woning kunnen mensen meestal met begeleiding hun zelfstandigheid opnieuw opbouwen en zo weer deelnemen aan de maatschappij. Woningcorporaties hebben toegezegd daarvoor tot 2020 30 procent van de vrijkomende sociale huurwoningen beschikbaar stellen.

Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen

Amsterdam is een stad voor iedereen. Daarom willen de gemeente Amsterdam, de Amsterdamse woningcorporaties en de zorgaanbieders kwetsbare mensen begeleiden naar behoud of vergroting van hun zelfstandigheid. Zij hebben als doel kwetsbare mensen met een urgente woonvraag zo snel mogelijk passend te laten wonen. Na 2018 moeten kwetsbare mensen binnen drie maanden een woningaanbod ontvangen. Wanneer mensen geholpen worden sneller hun leven op orde te krijgen, voorkomt dat zwaardere problematiek en kosten. Partijen hebben de aanpak vastgelegd in 'Tien werkspraken Thuis in de wijk'. Ruim honderd professionals hebben bijgedragen aan werkspraken over onder meer een goede match tussen mens en woning, zorgbegeleiding op maat, goed nabuurschap, snelle signalering van en hulp bij problemen, financieel beheer en preventie van overlast. Een nauwe, continue samenwerking tussen zorgaanbieders en woningcorporaties garandeert het nakomen van die afspraken en maakt het programma tot een succes. Het programma loopt van 2016 tot en met 2018.

Een nieuwe start

"Het gaat goed", zegt Mark (52). Sinds drie maanden woont hij zelfstandig in een appartementencomplex van woningcorporatie Eigen Haard in Amsterdam-Noord. Vier dagen in de week werkt hij bij het 50|50 Workcenter van het Leger des Heils; de overige dagen doet hij boodschappen, het huishouden en krijgt hij bezoek van zijn dochters en kleinkinderen. Ook spreekt hij iedere week af met zijn persoonlijke begeleider Muriël, die hem waar nodig ondersteunt. Als onderdeel van het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen worden bewoners – afhankelijk van hun behoeften – geholpen bij het op orde houden van de financiën en de woning, het vinden van dagbesteding, het gebruiken van voorzieningen in de buurt en de opbouw van een sociaal netwerk.

Samenwerking

In Amsterdam zetten gemeente, woningcorporaties en zorgaanbieders zich in voor een gezamenlijk belang. De gemeente legde in het begin de verbindingen door onder andere het organiseren van bijeenkomsten tussen zorginstellingen en woningcorporaties. Dankzij de nauwe betrokkenheid van alle partijen bij het opzetten van het programma voelt iedereen zich dusdanig eigenaar dat men elkaar al snel zelfstandig opzocht en tot dialoog uitnodigde. In relatief korte tijd is een programma tot stand gekomen waar de stad trots op is. Het contact met elkaar verbetert het onderlinge begrip en de samenwerking aan het vervullen van de ambities.

De huurwoning is aan Mark toegewezen door het Leger des Heils in samenwerking met Eigen Haard. De in Noord-Ierland geboren oud-voetballer raakte aan lager wal na een traumatische ervaring als Britse militair in Bosnië. "Ik ging van professioneel sportman naar wrak", vat hij samen. Wat volgde was een periode van dakloosheid en de gevangenis. Daarvandaan stroomde hij door naar Domus – een beschermde woonvorm met 24-uurs begeleiding waar hij twaalf jaar heeft gewoond. Mark was ervanuit gegaan dat dat voor hem de eindhalte was, totdat een van de begeleiders een aantal maanden terug vertelde over de mogelijkheid om onder begeleiding naar een zelfstandige woning te verhuizen. "Toen dacht ik, zo oud ben ik nog niet, ik wil het nog wel een keer proberen."

De overstap van 24-uurs begeleiding naar een eigen appartement was een uitdaging, maar is dankzij goede samenwerking tussen de betrokken partijen en

goede ondersteuning voor Mark soepel verlopen. Voor hem voelde het als een nieuwe start. Doordat hij de kans en het vertrouwen heeft gekregen om zijn leven weer zelfstandig op te pakken, is hij gemotiveerd te bewijzen hoeveel hij te bieden heeft. Verdovende middelen gebruikt hij niet meer en op zijn werk volgt hij een opleiding en werkt toe naar een vast contract. Ook de regels wat betreft overlast waar hij zich aan moet houden accepteert hij als hulpmiddel. "Je moet wel rekening houden met de mensen om je heen." Dankzij de kans om op deze manier zelfstandig te wonen, begint Mark de toekomst weer positief in te zien. Wel zegt hij dat het hard werken blijft. "Ik sta ermee op en ik ga ermee naar bed, maar we komen er wel."

Voorlopig niet meer weg

Het moment waarop Melissa de sleutel van haar nieuwe, eigen huurwoning kreeg, was voor haar een complete verrassing. Ze was door haar begeleider Manon met een smoesje naar het appartement van woningcorporatie Stadgenoot in Amsterdam-West gelokt, waar voor de gelegenheid slingers en ballonnen hingen. Toen ze het eenmaal doorhad, deed ze gillend een vreugdedansje. Dat was een kleine maand geleden. Ondertussen heeft Melissa met hulp van Manon en het team Discus van HVO-Querido gordijnen opgehangen, geschilderd en andere praktische zaken in de buurt geregeld – een onderdeel van de begeleiding op maat om haar een zo groot mogelijke kans te bieden op succesvol zelfstandig wonen. De buurt zelf moet ze nog leren kennen; hiervoor woonde ze anderhalf jaar in het Martien Schaaperhuis op IJburg, een ontwikkelingsgerichte woonvoorziening van HVO-Querido die plaats biedt aan bewoners met psychiatrische problemen. "Ik heb psychoses gehad en daar ben ik van hersteld, maar het kostte me veel moeite om de vaste dingen te doen, zoals boodschappen en financiën."

Na een aantal maanden in een psychiatrische kliniek van Mentrum, mocht ze naar het Martien Schaaperhuis waar ze werd voorbereid op de overstap naar zelfstandig wonen. Ook vonden gesprekken plaats met Stadgenoot waarin vanuit de corporatie meegedacht werd over de juiste woning tegen het juiste budget, in de juiste buurt voor Melissa. Haar nieuwe buurvrouw heeft

Melissa

Feiten en cijfers

- Samenwerkingspartners: Amsterdamse zorgaanbieders; Amsterdamse woningcorporaties; Huurdersvereniging Amsterdam; Cliëntenbelang Amsterdam en alle betrokken onderdelen van de gemeente.
- Ambitie: na eind 2018 krijgen kwetsbare groepen binnen drie maanden een passend woningaanbod.
- In 2016 en 2017 zijn in totaal 4.143 woningen toegewezen aan kwetsbare groepen.
- Onder kwetsbare groepen verstaat men onder andere mensen die doorstromen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen; mensen met een sociaal medische indicatie en statushouders.
- In 2016 en 2017 zijn in totaal 4.143 woningen toegewezen aan kwetsbare groepen, waaronder 3.500 vluchtelingen met een verblijfsstatus. Het ging om 3.396 sociale huurwoningen, wat neerkomt op 29% van het aantal nieuwe verhueringen. De overige woningen zijn gerealiseerd door tijdelijke nieuwbouw en transformatie van vastgoed. Een voorbeeld daarvan is Startblok Riekerhaven waar jonge statushouders gemengd met Nederlandse jongeren wonen.

ze al ontmoet, daar gaat ze binnenkort koffie drinken. Verder denkt ze samen met Manon na over de mogelijkheden om zich te laten omscholen of parttime aan het werk te gaan. Omdat ze een schuld heeft opgebouwd, denkt ook haar bewindvoerder mee over haar financiële situatie. Hoewel ze begrijpt dat die financiële begeleiding in haar voordeel werkt, zou ze graag iets meer geld te besteden hebben.

Toch is Melissa vooral blij en dankbaar. De hulp en ondersteuning van zowel HVO-Querido als haar moeder en vrienden hebben veel voor haar betekend. Zo liet een vriendin haar het belang van sparen inzien, en hielp een vriend haar van de straat te blijven. Nu ze in haar eigen huis zit, wil ze voorlopig niet meer weg. "Ik vind het goed zo."

Meer informatie

huisvestingkwetsbaregroepen@amsterdam.nl
www.amsterdam.nl/kwetsbaregroepen